

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیمان محیط زیست علمانه

ارزیابی توانمندی ژئوتوریسمی ژئومورفوسایت آبشار گنجنامه استان همدان با استفاده از روش ارزش علمی و ارزش افزوده

شهرام روستایی^۱، ستاره فرمانی منصور^{۲*}

^۱دانشیار گروه جغرافیای طبیعی، دانشگاه تبریز Email:Roostaei@tabrizu.ac.ir

^۲کارشناس ارشد ژئومورفولوژی، دانشگاه تبریز Email:setarehfarmani@yahoo.com

شماره تماس نویسنده مسئول*:

چکیده

چشم اندازها و مکانهای خاص ژئومورفولوژیکی (ژئومورفوسایتها) به خودی خود و یا در ترکیب با موارث فرهنگی، تاریخی، اکولوژیکی، توانهای بالقوه‌ای را در راستای گردشگری پایدار عرضه می‌دارند. اهمیت این مکان‌ها تنها در ارزش علمی آنها نیست بلکه از لحاظ ارزشهای زیباشناسی، اکولوژیکی، اقتصادی و فرهنگی قابل تأمل هستند. آبشار گنجنامه به علت وجود چشم اندازهای زیبای طبیعی، آثار تاریخی و باستان شناسی پتانسیل بالایی در زمینه‌ی جذب ژئوتوریسم دارند. هدف از این پژوهش ارزیابی ارزش علمی و ارزش افزوده ژئومورفوسایت آبشار گنجنامه و مقایسه معیارهای موجود ارزش علمی و ارزش افزوده آنها به منظور مدیریت بهتر و حفاظت از میراث‌های زمین‌شناسی در منطقه مورد مطالعه می‌باشد. برای دستیابی به این هدف، از نقشه‌های زمین‌شناسی، توپوگرافی و داده‌های میدانی استفاده شده است و میزان قابلیت ژئوتوریسمی منطقه بر اساس روش ارزش علمی و ارزش افزوده مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتایج نشان داد که اهمیت آبشار گنجنامه عمدتاً به دلیل بالا بودن ارزش علمی آن نسبت به سایر معیارهای ارزش افزوده است. این منطقه به دلیل توان بالا در زمینه‌ی آموزش علوم زمین و ویژگی‌های همچون زیبایی، وجود جاذبه‌های تاریخی، باستانی، فرهنگی و ورزشی، توانمندی بالایی در زمینه‌ی گردشگری دارند. عدم برنامه‌ریزی منسجم، کمبود تبلیغات در سطح ملی و بین‌المللی، عامل گسترش نیافتن ژئوتوریسم منطقه است.

واژه‌های کلیدی: ژئوتوریسم، ژئومورفوسایت، ارزش علمی، ارزش افزوده، آبشار گنجنامه